

Sygn. akt VI Gz 79/18

POSTANOWIENIE

Dnia 26 marca 2018 r.

Sąd Okręgowy w Rzeszowie VI Wydział Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: **SO Andrzej Borucki**

SSO Renata Bober

SSO Marta Zalewska (spr.)

Protokolant: asyst. sędziego Joanna Gołąbek

po rozpoznaniu w dniu 26 marca 2018 r. w Rzeszowie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z wniosku: (...) sp. z o.o. z/s w R.

przeciwko dłużnikowi J. C.

o nadanie klauzuli wykonalności z przejściem uprawnień w sprawie V GC 409/98

na skutek zażalenia wnioskodawcy na postanowienie Sądu Rejonowego w Rzeszowie Wydziału V Gospodarczego z dnia 24 października 2017 r., sygn. akt V GCo 225/17

postanawia:

uchylić zaskarżone postanowienie i sprawę przekazać Sądowi Rejonowemu V Wydziałowi Gospodarczemu w R. do ponownego rozpoznania, -

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem z dnia 24.10.2017 r. Sąd Rejonowy w Rzeszowie V Wydział Gospodarczy podjął zawieszone postępowanie (pkt. I) i oddalił wniosek wierzyciela o nadanie klauzuli wykonalności wyrokowi zaocznemu z dnia 24 sierpnia 1998 roku wydanemu przez Sąd Rejonowy w Rzeszowie Wydział V Gospodarczy (sygn. akt V GC 409/98) po przejściu uprawnień (pkt II)

Powołując się na przepis art. 788 kpc Sąd I instancji uznał, że wnioskodawca nie wykazał przejścia na jego rzecz uprawnienia przy zachowaniu form, o których mowa w w/w artykule. Nie zostało wykazane zbycie wierzytelności przez pierwotnego wierzyciela K. T. na rzecz PPHU (...) sp. z o.o. Dla wykazania tej okoliczności do wniosku dołączono akt notarialny z dnia 24 października 2007 roku, obejmujący uchwałę o podwyższeniu kapitału zakładowego PPHU (...) sp. z o.o. do kwoty 93.850.000 zł . Udziały w podwyższonym kapitale zakładowym objął K. T. w zamian za wniesienie przedsiębiorstwa (w tym wierzytelności) w rozumieniu art. 55¹ kc, prowadzonego pod nazwą PPHU (...). W § 6 aktu notarialnego K. T. oświadczył, że w wykonaniu uchwały o podwyższeniu kapitału zakładowego przenosi na spółkę własność przedsiębiorstwa, będącego przedmiotem wkładu. Sąd I instancji wskazał, że uchwała o podwyższeniu kapitału zakładowego nie wywołuje skutku w postaci przejścia własności wkładu na spółkę. Do takiego przejścia jest konieczne zawarcie umowy pomiędzy spółką a współnikiem wnoszącym wkład. Zawarcie umowy przeniesienia własności przedsiębiorstwa wymaga zgodnych oświadczeń woli obu stron złożonych w formie pisemnej z podpisami

notarialnie poświadczonymi (art. 751 § 1 kc). Akt notarialny przedłożony przez wnioskodawcę zawiera jedynie oświadczenie woli zbywcy przedsiębiorstwa tj. K. T.. Brak natomiast oświadczenia woli spółki, jako nabywcy w tym przedmiocie, które pod rygorem nieważności musi być ono złożone w w/w formie. W sporządzaniu aktu notarialnego z dnia 24 października 2007 roku brali udział (...) spółki (...). Nawet jako Prezes Zarządu PPHU (...) sp. z o.o. K. T. nie był jednak władny reprezentować przy dokonaniu czynności nabycia przedsiębiorstwa spółki PPHU (...) sp. z o.o., a to z uwagi na treść art. 210 § 1 ksh. W tych okolicznościach Sąd Rejonowy uznał, że przeniesienie wierzytelności objętej wyrokiem zaocznym z dnia 24 sierpnia 1998 roku, jako składnika przedsiębiorstwa, z K. T. na spółkę nie zostało wykazane, gdyż nie spełniono warunków o których mowa w art. 788 § 1 kpc. W ocenie sądu nie doszło więc do skutecznego dalszego przeniesienia wierzytelności objętej wyrokiem z dnia 24 sierpnia 2007 roku na wnioskodawcę w oparciu o umowę z dnia 22 grudnia 2016 roku.

Powyższe postanowienie zaskarżył zażaleniem wnioskodawca, wnosząc o jego zmianę polegającą na nadaniu przedmiotowemu tytułowi egzekucyjnemu klauzuli wykonalności po przejściu uprawnień na rzecz (...) sp. z o.o. w R. oraz zasądzenie od dłużnika na rzecz wierzyciela kosztów postępowania zażaleniowego wraz z kosztami zastępstwa procesowego wg. norm przepisanych.

W uzasadnieniu wskazał, że wykazał przejście uprawnień z pierwotnego wierzyciela K. T. na rzecz PPHU (...) sp. z o.o. dokumentem urzędowym – aktem notarialnym z którego treści jednoznacznie wynikało, że K. T. wniósł do spółki PPHU (...) sp. z o.o. aport obejmujący przedsiębiorstwo stanowiące zorganizowany zespół składników materialnych i niematerialnych przeznaczonych do prowadzenia działalności gospodarczej. Wymaganie dodatkowo przedłożenia umowy przeniesienia własności przedsiębiorstwa zawartej pomiędzy PPHU (...) sp. z o.o. a K. T. jest zdaniem skarżącego zbędne. Akt notarialny podwyższający kapitał zakładowy, z którego wynika, że wspólnik wniósł w ramach aportu wierzytelność jest wystarczający do uzyskania klauzuli w trybie art. 788 kpc.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie jest zasadne.

Zgodnie z art. 788§1 kpc przesłanką uzyskania klauzuli wykonalności jest wykazanie przez wierzyciela przejścia praw lub obowiązków za pomocą dokumentu urzędowego lub prywatnego z podpisem urzędowo poświadczonym. Przedmiotem postępowania określonego w art. 788§1 kpc jest jedynie formalna kontrola, czy na podstawie dokumentów znajdujących się w aktach można ustalić, że przejście uprawnień nastąpiło. Badanie to nie może obejmować merytorycznej kontroli istnienia i zakresu samego zobowiązania (roszczenia), tj. czy dokumenty określone w/w przepisem stanowią ważnie i skutecznie zawartą czynność prawną, na mocy której dochodzi w tym wypadku do przeniesienia prawa własności przedsiębiorstwa.

W rozpoznawanej sprawie istotnym jest, że wnioskodawca nie jest bezpośrednio następcą prawnym pierwotnego wierzyciela – K. T., właściciela Przedsiębiorstwa (...)w R., a więc co za tym idzie powinien on wykazać dokumentami ciąg potwierdzający następstwo prawne poprzedniego wierzyciela, tj. przejście wierzytelności wynikającej z wyroku zaocznego Sądu Rejonowego w Rzeszowie z dn. 24.08.1998 r. V GC 409/98 z K. T. na kolejnego nabywcę: Przedsiębiorstwo (...) sp. z o.o., a następnie przejście uprawnień z tego podmiotu na (...) sp. z o.o. w R.. W nin. sprawie wierzyciel celem wykazania przejścia uprawnień pomiędzy pierwotnym wierzycielem a PPHU (...) sp. z o.o. przedłożył w formie aktu notarialnego Protokół Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia (...) sp. z o.o., na którym podjęto uchwałę nr 3 w sprawie podwyższenia kapitału zakładowego tej spółki. Zgodnie z treścią w/w uchwały udziały w podwyższonym kapitale zakładowym miały zostać objęte przez dotychczasowego wspólnika K. T. w zamian za aport w postaci przedsiębiorstwa w rozumieniu art. 55⁽¹⁾kc działającego pod nazwą Przedsiębiorstwo (...) K. T. przy ul. (...) w R.. W §6 w/w aktu notarialnego K. T. oświadczył, że w wykonaniu zobowiązania do wniesienia aportu przenosi na spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością pod firmą PPHU (...) sp. z o.o. z/s w R. własność przedsiębiorstwa w rozumieniu art. 55⁽¹⁾kc pod nazwą Przedsiębiorstwo (...)K. T.. Złożony przez wierzyciela wraz z wnioskiem o klauzulę w/w dokument spełnia wymogi co do formy dokumentu określonego przepisem art. 788 kpc (odpis aktu notarialnego potwierdzony za zgodność z oryginałem przez pełnomocnika będącego radcą prawnym), jak również

wbrew stanowisku SR w Rzeszowie z treści uchwały nr 3.3 wynika, iż spółka, której zresztą Prezesem zarządu był K. T. złożyła dorozumiane oświadczenie o przejęciu na rzecz spółki PPHU (...) sp. z o.o. przedsiębiorstwa poprzez „wyrażenie zgody na pokrycie udziałów w podwyższony kapitale zakładowym aportem w postaci przedsiębiorstwa”, gdzie wedle ust. 8 wydanie przedsiębiorstwa nabywcy miało nastąpić w dniu 1.11.2018r. Uchwała o podwyższeniu kapitału zakładowego i wyrażeniu zgody na wniesienie w formie aportu przedsiębiorstwa to wprawdzie nie umowa zobowiązująca do przeniesienia przedsiębiorstwa (art. 155 kc), lecz jest to tzw. „inne zdarzenie” w myśl art. 156 kc, które jednocześnie stanowi oświadczenie woli spółki jako drugiej strony umowy o nabyciu przez nią przedsiębiorstwa (umowa przenosząca własność). Innymi słowy zezwolenie spółki na pokrycie udziałów aportem stanowi jednocześnie oświadczenie woli o przeniesieniu na spółkę przedsiębiorstwa, przy czym oświadczenie zbywcy zawarte jest w § 6 aktu notarialnego. Potwierdzeniem tego dorozumianego oświadczenia woli spółki z o.o.o. o przyjęciu prawa własności przedsiębiorstwa jest okoliczność zarejestrowania przez sąd rejestrowy podwyższenia kapitału zakładowego i pokryciu go aportem, jak też fakt, iż K. T. reprezentujący spółkę z o.o. dokonał zbycia wierzytelności wchodzącej w skład przedsiębiorstwa umową cesji z dnia 22.12.2016r. Tym samym sąd odwoławczy uznał, iż w akcie notarialnym doszło do zgodnych oświadczeń zbywcy: K. T. i nabywcy: spółki z o.o. o przeniesieniu własności przedsiębiorstwa na spółkę. Jest to dwustronna czynność prawa cywilnego przeniesienia przedsiębiorstwa.

Rację należy przyznać sądowi I instancji, iż była to czynność prawna zawarta między spółką a członkiem zarządu K. T., do której to stosuje się przepis art. 210 § 1 ksh, nawet w sytuacji, gdy umowa jest zawarta przez członka zarządu jako osobę fizyczną nie dokonującą tej umowy w imieniu spółki, ale jako osoba fizyczna. Pogląd ten jest ugruntowany w doktrynie i orzecznictwie sądowym. Sąd w postępowaniu klauzulowym nie jest jednak władny badać i oceniać ważności ani skuteczności materialno – prawnej czynności objętej dokumentem, z którego treści wynika przejście uprawnienia. W postępowaniu klauzulowym nie można skutecznie podnosić zarzutu, iż nie doszło do przejścia uprawnienia z uwagi na nieważność umowy przenoszącej uprawnienie, czy jej bezskuteczność, bo kwestia ta została przeniesiona przez ustawodawcę na etap procesu. To wyłącznie proces cywilny służy badaniu tej kwestii, jako merytorycznej, a konkretnie przepis art. 840 § 1 pkt 1 kpc (tak też SN w Uzasadnieniu Uchwały z dnia 17.11.2017r. III CZP 53/17).

Zważywszy jednak, że zgodnie z art. 781 § 1 kpc sąd II instancji nie może zmienić postanowienia oddalającego wniosek o nadania klauzuli wykonalności, tj. nadać klauzulę, na podst. art. 386 § 4 kpc w zw. z art. 397§2 kpc i art. 13§2 kpc Sąd mógł jedynie uchylić zaskarżone postanowienie celem nadania przez sąd I instancji klauzuli wykonalności oczywiście po zbadaniu wszelkich pozostałych przesłanek niezbędnych do uwzględnienia wniosku w myśl art. 788 kpc , a nie objętych rozpoznaniem przez SR zaskarżonym postanowieniem.